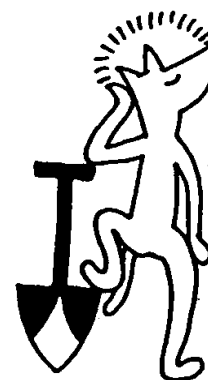

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Dominikáni na internetu	6
Prosby o modlitby	7
Dominikánská mládež z ČR v Sydney 2008	8
Dny vzájemného poznání a porozumění – Hradec Králové 2008	9
Laická sdružení sv. Dominika	10
Nové knihy	11
Nekrologium	11
Závěr oslav jubilea v Praze-Lysolajích	12
S. M. T. Brichtová OP: Konec jubilea – a nový začátek	13
S. M. T. Brichtová OP: Vrcholné svědectví z klauzury	15
S. M. B. Hübnerová OP: Sté jubileum jedné listiny	16
T. Machula: 24 tomistických tezí	17
S. Vrai, A. Pinet: Modlit se 15 dní s Tomášem Akvinským	20

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 2. 2008

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2008

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovného) na rok 2008 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Prosíme všechny, u kterých dochází k nějaké změně (zrušení odběru, změna adresy, změna počtu odebíraných výtisků apod.), aby nám o tom zaslali zprávu. Děkujeme. Redakce

ZPRÁVY Z PROVINCE

KALENDÁŘ AKCÍ

26. 4. 2008 zasedání provinční rady

LSsD v Olomouci

12. – 18. 5. 2008 Dny vzájemného porozumění v Hradci Králové

19. – 27. 7. 2008 letní misie v Rožnově pod Radhoštěm

3. – 5. 10. 2008 setkání formátorů LSsD ve Vranově u Brna

18. 10. 2008 setkání české dominiánské rodiny v Hradci Králové

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

Při zachování čísla pevné linky na provincialát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provinciála Anežka Bachnová. Jako číslo na provincialát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Návštěvu otce provinciála je třeba vždy domluvit předem.

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazateleského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 18. 2. od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovině.

Setkávání po nedělních bohoslužbách

Každou neděli je příležitost k neformálnímu setkání po mši svaté v 9:30 a 18:30 ve velké hovině kláštera. Hovorna je otevřena 1,5 hodiny po skončení bohoslužby. V příjemném prostředí se zde můžete setkat s přáteli a známými z farnosti i s celebrujícím knězem. Je zde možnost uvařit si kávu nebo čaj. Setkání nejsou nijak moderována, jde pouze o poskytnutí prostoru těm, kdo si chtějí pohovořit s druhými v klidnějším prostředí, než jaké skýtá ulice před kostelem.

Vyučování katechismu

Příprava na přijetí svátostí křtu a biřmování i vzdělávání ve víře pro zájemce probíhá každé úterý po nešporách (cca od 19:30) v klášteře na faře pod vedením fr. Romualda.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1

tel. 224 218 442, fax: 224 218 443

e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz, jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

E-mailové zpravodajství z farnosti

Upozorňujeme na možnost přihlásit se do internetové konference info@jilji.cz. Členům konference bude každý týden přicházet do emailové schránky rozpis mší, pozvánky na různé akce a aktuality z farnosti. Podrobnosti a návod k přihlášení najdete na nástěnce kostela. Přihlášení: e-mail na adresu info-subscribe@jilji.cz a potom potvrdit odpovědí na ověřovací e-mail.

Odhlášení: info-unsubscribe@jilji.cz a potvrdit stejně jako při přihlášení.

Příprava dětí na první svaté přijímání
se koná každý čtvrtek od 15:00.

Přednášky

Duchovní život podle P. Garrigou-La-grange. Pravidelné přednášky o Jordána OP se konají každý čtvrtek po nešporách (cca od 19:30) v čítárně kláštera.

Další přednáška Tomáše Pospíšila OP z cyklu **Tajemství Ježíšova života podle sv. Tomáše** se koná 19. 2. od 19:30 ve velké hovině.

Postní středeční rekolekce na téma „SEDMERO HLAVNÍCH HRÍCHŮ“

Bratři dominikáni srdečně zvou farní a širší veřejnost na druhý ročník Postních rekolekcí
Program: 20:00 – 20:50 přednáška
21:00 – 22:00 adorace Nejsvětější Svátosti v kapli sv. Zdislavy

Popeleční středa: 6. 2. mše sv. v 18:30 v kostele s promluvou na téma rekolekcí

1. postní týden: 13. 2. *hřích*

2. postní týden: 20. 2. *pýcha*

3. postní týden: 27. 2. *smilstvo, lakomství*

4. postní týden: 5. 3. *nestrídmost, závist*

5. postní týden: 12. 3. *lenost, hněv*

Svatý týden: 19. 3. 19:45 *přednáška s doprovodnou projekcí filmu „Ostrov“* (Rusko 2006), režie: Pavel Lungin. Přednášku ve velké čítárně dominikánského kláštera uvede fr. Šimon Hlavatý OP.

Otevřené společenství modlitby

Scházíme se každou středu v 19:45 ve velké hovině kláštera. Program: 19:45-20:45 posezení při čaji a duchovní program; 21:00-22:00 adorace Nejsv. Svátosti v kapli sv. Zdislavy. Více informací: hana.klara@centrum.cz

Hnutí Světlo-Život (oáza)

Vikendová oáza modlitby

-duchovní obnova pro mladé lidi od cca 16 do cca 35 let, tentokrát v Rudíkově 8. – 10. 2. 2008 (pátek večer – neděle „po o“).

Téma: „Jděte a hlásejte!“, tentokrát zase z „úplně jiného úhlu pohledu“...

S sebou spacák, vhodné oblečení, přezůvky, Bibli, psací potřeby, breviář, peníze na pobyt. Info, přihlášky: Libuše Tesařová, e-mail: libuse.tesarova@seznam.cz, tel.: 736 770 354. Více též na <http://mamre.op.cz>.

Mariina legie

• Mariánská pobožnost

Pravidelná Mariánská pobožnost se bude konat 3. února. Začátek je v 17 hod. u nové sochy Panny Marie v Celetné ulici (u bočního vchodu do Týnského chrámu) modlitbou růžence. V 17:45 pobožnost pokračuje v chrámu sv. Jiljí zpíváními Loretánskými litanie, zasněnou modlitbou, posvátným růžencem a mší svatou. Touto pobožností navazujeme na tradiční pobožnost, která se dříve konala u mariánského sloupu na Staroměstském náměstí (od roku 1651) z vděčnosti za ochranu před švédským obléháním a s prosbou za další ochranu a pomoc.

• Zasvěcení podle Ludvíka M. Grigniona

V pondělí 11. 2. proběhne zasvěcení podle sv. Ludvíka M. Grigniona z Montfortu. V tento den budeme oslavovat 150. výročí zjevení Panny Marie v Lourdech. Několik členů našeho prezidia „Neposkvrněné Početí“ u sv. Jiljí se chce v tento den zasvětit Pánu Ježíši rukama Panny Marie podle sv. Ludvíka M. Grigniona z Montfortu. Připojí se k nim i ti, kdo toto zasvěcení již mají, aby je obnovili. Zveme všechny návštěvníky našeho kostela, aby se k nám připojili! Zasvěcení proběhne při večerní mši svaté v 18:30. Na konci mše svaté po svatém přijímání budeme společně recitovat text zasvěcení. Kopie textu zasvěcení budou k dispozici i pro všechny další zájemce. Toto zasvěcení měl svatý otec Jan Pavel II., který je učinil heslem svého pontifikátu („Totus Tuus“).

• **Pravidelná setkání našeho prezidia**
„Neposkvrněné Početí“ se konají každou neděli ve velké hovorně kláštera. Začátek je vždy v 16 hod., zvonek č. 53.

Hudba u sv. Jiljí

So 2. 2. 18:30 Uvedení Páně do chrámu
Gregoriánský chorál a vícehlasá moteta od P. Chaloupského Ke svátku Uvedení Páně do chrámu. Zpívá: Schola dominicana. Diriguje, varhany: Petr Chaloupský

St 6. 2. 18:30 Popeleční středa

Vícehlasé žalmy a moteta od P. Chaloupského k liturgii Popeleční středy
Zpívá: Schola dominicana
Diriguje, varhany: Petr Chaloupský

Latinské středy 18:30

Gregoriánský chorál a varhanní improvizace
Zpívá: Schola chorální. Diriguje: Kateřina Bartošová. Varhany: Petr Chaloupský
aktuální hudební program: <http://jilji.cz>

PLZEŇSKÝ KONVENT

Jiráskovo nám. 30, 326 00 Plzeň 26
tel. 377 241 660, fax: 377 447 882
e-mail: plzen@op.cz; plzen.op.cz

Základy křesťanství

1. a 2. tř. – Čt 14:15-15:00, vede L. Fišerová
3. a 4. tř. – Út 14:15-15:00, vede P. Cyril OP
5. -7. tř. – Út 15:05-15:50, vede P. Cyril OP
8. a 9. tř. – Út 15:05-15:50, vede P. Jan OP

Aktivity pro děti a mládež

Malá schola – každý sudý Pá od 18:30
Fotbal – Pá od 15:00, vedou P. a J. Lejčkovi
UCHO – každý sudý Pá od 19:30

OLOMOUCKÝ KONVENT

Slovenská 14, 772 00 Olomouc
tel. 585 230 764, fax: 585 231 352
e-mail: olomouc@op.cz; olomouc.op.cz

Misijní společenství

Otevřeno všem, kdo se chtějí podílet na zvěstování evangelia a na modlitbě za misie.

Společenství má formační a modlitební část. každou středu ve školním roce v 19:30 v past. místnosti č. 1

Vede: P. Pavel Mayer OP
e-mail: pavel@op.cz, tel.: 602 858 800

Společenství mládeže „Zacheus“

Otevřeno všem mladým, kteří se chtějí společně modlit a sdílet o otázkách víry.

každé pondělí ve šk. r. v 19:30 v sále kláštera
Vede: fr. Jindřich Poláček OP
e-mail: jindrich@op.cz, tel.: 602 339 881

Společenství mládeže

Otevřeno mladým ve věku kolem 25 let, naplní je střídavě rozjímavé čtení Písma a cyklus z církevních dějin.

každou neděli ve školním roce v 19:00 v past. místnosti č. 2
Doprovází: P. Damián Němec OP
e-mail: damian@op.cz, tel.: 731 402 075

Společenství „Zbytek Izraele“

Otevřeno pro ty, kdo se chtějí společně sdílet a modlit nad liturg. texty následující neděle.
každý čtvrtek ve školním roce v 19:30 v past. místnosti č. 1

Doprovází: P. Antonín Krasucki OP
e-mail: antonin@op.cz, tel.: 724 215 760

Společenství manželů – mladší věk

každou 4. neděli v 18.30 v past. míst. č. 1
Vede: P. Pavel Mayer OP
e-mail: pavel@op.cz, tel.: 602 858 800

Společenství manželů – střední věk

Součástí setkání je společná modlitba a práce s Písmem svatým.

úterý za dva týdny během školního roku v 19.00 v past. míst. č. 2
Vede: P. Jiří Kvapil, tel.: 724 215 760

Legio Mariae

Otevřeno pro ty, kdo se chtějí společně formovat, modlit a apoštolsky působit v duchu tohoto hnutí.

úterý v 17.00 v past. míst. č. 2
Doprovází: P. Pavel Mayer OP
e-mail: pavel@op.cz, tel.: 602 858 800

Misijní klubko dětí

Otevřeno pro všechny děti, které se chtějí zapojit do Papežského misijního díla.

jednou za měsíc, neděle odpoledne
Doprovází: P. Pavel Mayer OP
e-mail: pavel@op.cz, tel.: 602 858 800

Mše svatá podle tradičního dominikánského ritu

Každou první neděli v měsíci (kromě července – září) v 8:00 hodin v klášterním kostele. Data slavení: 3. 2., 2. 3., 6. 4., 4. 5., 1. 6. 2008
Tento projekt chce nabídnout bohatství liturgie v souladu s učením II. vatikánského koncilu, v žádném případě nejde o vyjádření toho, že „starší“ liturgie je lepší nebo správnější.

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Husova 8, 110 00 Praha 1, irenej@op.cz
fr. Irenej OP, promotor pro růženec

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

1. 2. S. M. Josefa Strettiová	38. narozeniny
2. 2. S. M. Blandina Větrovcová	84. narozeniny
2. 2. S. M. Anežka Škrobánková	67. narozeniny
3. 2. S. M. Anežka Suchánková	37. narozeniny
10. 2. S. M. Eufemie Krajčová	77. narozeniny
13. 2. S. M. Eva Pechová	76. narozeniny
15. 2. Fr. Efrém Jindráček	33. narozeniny
18. 2. Fr. Prokop Bahník	56. narozeniny
21. 2. Fr. Matouš Gazdoš	34. narozeniny
22. 2. S. M. Pravoslava Jarošová	83. narozeniny
24. 2. S. M. Vlasta Jochcová	93. narozeniny
24. 2. S. M. Cyrila Navrkalová	61. narozeniny
26. 2. S. M. Isabela Rumlová	79. narozeniny
28. 2. S. M. Valerie Cahlová	86. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, <http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proseb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Praha: před porodnicí U Apolináře
každý pracovní den od 8:00 do 9:20 modlitba růžence; kontaktní osoba: Miloslav Pletánek, tel.: 736 248 037

Olomouc: před porodnicí Fakultní nem.
každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin modlitba růžence; od 18 hodin mše svatá v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“; kontaktní osoba: Markéta Tomečková, tel.: 606 739 313

OZNÁMENÍ

JEŽÍŠŮV ŽIVOT A DÍLO PODLE SV. TOMÁŠE

cyklus přednášek fr. Tomáše Pospíšila OP

(podle J. P. Torrell, *Le Christ en ses mystères*)

v klášteře sv. Jiljí v Praze v tzv. velké hovorně v 19.30 hodin

PROGRAM

Počatý z Ducha Svatého

Únor – 19. 2. Ve všem podoben nám?

Březen – 11. 3. Počatý z Ducha Svatého.

Duben – 22. 4. Analýza Kristova početí.

Květen – 20. 5. Kristova dokonalost od početí. Plnost milosti. Užívání svobody od prvního okamžiku. Zásluha od prvního okamžiku. Blažené patření.

Červen – 17. 6. Kristova dokonalost v plánu spásy. Blažené patření a vlité vědění. Získané vědění. Závěr.

SERVO, pomocná organizace Daisy Waldsteinové, o. p. s.

a

Černouličnický klub, občanské sdružení
si dovoluují Vás pozvat na

BENEFIČNÍ KONCERT

dne 15. února 2008 v 18.00 hodin

ve Velkém sále Hudební školy hl. města Prahy
Praha 3, Komenského náměstí 400/9

Klavír: Jan Bartoš

(z díla J. S. Bacha, L. van Beethovena, L. Janáčka a R. Schumanna)

Četba: Jiří Gruša (z vlastní tvorby)

Za Vaše laskavé finanční příspěvky, které budou použity
na protidrogové programy pro mládež, předem děkujeme.

Po koncertě srdečně zveme na malé občerstvení.

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz

hlavní stránka dominikánů v ČR; spravuje fr. Jan Jáchym Beneš

(Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5–Velká Chuchle, e-mail: jachym@op.cz)

➤ Některé informace na těchto stránkách jsou přístupné pouze přihlášeným uživatelům z dominikánské rodiny. O přidělení jména a hesla si můžete napsat na adresu info@op.cz. V mailu uveďte své jméno a komunitu (místní sdružení).

➤ Na stránkách jsou umístěna Acta curiae Provinciae Bohemiae 1-3/2006 a Akta provinční kapituly 2006.

➤ V rubrice Přednášky a statě jsou k dispozici další příspěvky. Pokud byste chtěli sami zařadit něco z toho, co jste publikovali, jste vítáni.

➤ Bratřím a sestrám, kteří na internet nemají přístup, rádi zašleme vybrané texty přednášek. Obracejte se na redakci OPuscula.

Přednášky

➤ O pravdě a o studiu (*fr. Tomáš Pospíšil OP*)

➤ Kristologická reflexe (*Studium Generale*)

➤ Etický relativismus (*ThDr. Jiří Skoblík*)

➤ Existence Boha jako téma rozumové úvahy (*fr. Efrém Jindráček*)

➤ Otče, do tvých rukou... (*fr. Benedikt Mohelník OP*)

➤ Úvod do teologie II (*fr. Štěpán Filip OP*)

Statě

➤ Andělé (*fr. Cyprián Suchánek OP, RC Monitor 11/2006*)

➤ O lidské svobodě (*Mons. Dominik Duka OP, RC Monitor 12/2006*)

➤ Svatý Dominik – muž slova (*fr. Benedikt Mohelník OP, 13. 8. 2006 Radio Vaticana*)

➤ Štěstí není jenom muška zlatá (*fr. Romuald Rob OP, OnPn 11/2006*)

➤ Nalijme si alespoň občas čistého vína (*fr. Ludvík Grundmann OP, region. tisk 12/2006*)

www.dominik.cz

Vše o sv. Dominikovi, seznam pramenů, galerie obrázků. Vaše podněty, nápady i materiály k doplnění můžete zaslat na adresy webmasterů: fr. Jan Rajlich OP (jan@op.cz), s. A. D. Churaňová (anezka@dominik.cz)

www.tyn.op.cz

informace o služebníku Božím P. Tomáši Týnovi OP; spravuje Anna Kateřina Taliánová (AnnaTalianova@seznam.cz)

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za městskou misií *Dny vzájemného poznání a porozumění* v Hradci Králové
- ❖ za účastníky a organizátory Světového dne mládeže v Sydney 2008
- ❖ za evropské setkání dominikánských laiků v červnu 2008 na Slovensku
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ za sílu v nemoci a uzdravení pro sestru Jiřinu Postupovou

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svatě neustále zpřítomňuje obět' sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou obět', spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

ÚNOR

1. Aby mentálně postižení nebyli vytlačováni na okraj lidské společnosti, ale s pomocí druhých byli respektováni a žili v důstojných podmínkách.
2. Aby Instituty zasvěceného života v misijních zemích, věrny evangelijním radám, hlásaly Krista ve všech krajinách světa.
3. Aby bohatší farnosti našich diecézí byly solidární s malými farnostmi v pohraničí a dokázaly je podporovat.

„Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, budete mi svědky.“
(Sk 1,8)

Dominikánská mládež z ČR na Světovém setkání mládeže Sydney 10. – 20. 7. 2008

Obracíme se na Vás s prosbou o finanční podporu skupiny mladých lidí, kteří touží vydat se na pouť víry, setkat se a zakusit pohostinnost a lásku Boží. Budou mít možnost znovu objevit své křesťanské povolání a ústřední svátosti eucharistie a smíření. Tím mohou v sobě objevit novou apoštolskou horlivost a svědčit ve větší plnosti o evangeliu v moderním světě.

Sami účastníci Setkání si na cestu snaží vydělat brigádami a připravují benefiční divadelní představení. Jsme si vědomi, že takto získané prostředky nebudou dostatečné, a proto se obracíme i na Vás s prosbou o jakýkoli finanční příspěvek.

Iniciátorem této aktivity je Černouličnický klub (občanské sdružení), na jehož účet je možné dary posílat. Všem dárcům rádi vystavíme potvrzení o přijetí daru pro daňově uznatelný odpočet daní.

DĚKUJEME ZA JAKOUKOLI VAŠI PODPORU!
57219003 / 2700

www.cernoulicnickyklub.cz
Černá 14, 100 00 Praha 1

info: SM Vojtěcha Beránková OP; vojtecha@dominikanka.cz

Modlitba Světového dne mládeže

Bože, náš Otče,
zasvěcujeme ti Světové dny mládeže 2008 v Sydney. Provázej a ochraňuj papeže Benedikta a všechny představené Církve. Inspiruj a veď ty, kteří připravují Světové dny mládeže. Sjednot' a ochraňuj je svou otcovskou láskou.

Pane Ježíši Kriste,
než jsi vystoupil k Otcovi, slíbil jsi, že pošleš svého svatého Ducha, abychom mohli být tvými svědky až na konec světa. Požehnej a rozmnožuj plody úsilí všech organizátorů a dobrovolníků. Pomoz nám vzít svůj kříž a následovat tě pod nebeským znamením Jižního kříže.

Duchu svatý,
vylij svoji milost na celou Austrálii, nazývanou zemí Ducha svatého, a daruj nám nové Letnice. Pomoz této zemi, aby přivítala mladé lidi z celého světa s otevřenou náručí.

Mladým, kteří přijedou, daruj milost obrácení, hlubší víru a lásku ke všem lidem. Umožni jim budovat novou civilizaci života, lásky a pravdy. Ať se stanou pravdivými svědky tvé moci a milosti.

Panno Maria Jižního kříže, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.

Blahoslavená Marie MacKillop, oroduj za nás.

<http://sydney2008.signaly.cz>; www.wyd2008.org

DNY VZÁJEMNÉHO POZNÁNÍ A POROZUMĚNÍ

Městská misie v Hradci Králové 12. – 18. 5. 2008

Biskupství královéhradecké připravuje na květen 2008 ve spolupráci s farnostmi diecéze, hnutími, řeholními společenstvími, orgány místní samosprávy a českou dominikánskou rodinou městskou misii, kulturně-společenskou a evangelizační akci pod názvem Dny vzájemného poznání a porozumění. Prosíme vás všechny o modlitební podporu této akce.

Modlitba za Hradec Králové

Pane Ježíši, Ty jsi vyslal své apoštoly ke všem národům světa a vybavil jsi je k tomu mocí svého svatého Ducha. A oni z poslušnosti Tvého příkazu došli až do míst, kde bydlíme. Pošli i dnes nové apoštoly do našeho města. Dej ať Tvůj Duch vydává o Tobě svědectví jako na počátku šíření evangelia. Proměň naše životy a životy našich bližních. Otče dej, aby nová evangelizace Hradce Králové došla k Tvým ztraceným dětem. Otevři bohatství svého milosrdenství pro všechny lidi, které jsi stvořil s láskou. Amen.

Modlitby za misie v Hradci Králové

Evangelizace je především dílo Ducha svatého. Proto prosme:

- za hradecké věřící, ať je Duch svatý povzbuzuje v jejich odvaze;
- za organizátory a ty, kteří chtějí evangelizovat, aby jim nechyběla odvaha, moudrost a umění;
- za občany Hradce Králové, aby se otevřeli Boží milosti;
- za věřící v celé České republice, aby více důvěřovali Bohu;
- za zdárný průběh celé akce, včetně finančních záležitostí.

Zapojení dominikánské rodiny

Dominikánská rodina bude mít na starosti oblast v centru města (informační stánek, pouliční evangelizace, adorace v katedrále, ...). Účast dominikánské rodiny na této akci koordinují ffr. Pavel Mayer OP a Jan Rajlich OP. Zájemci o zapojení do misijního týmu nechť se hlásí do konce března 2008 u fr. Jana (jan@op.cz, tel.: 604 919 554). Pro členy misijního týmu bude zajištěno ubytování.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

PROGRAM AKCÍ

Zasedání provinční rady LSSD (volební): 26. 4. 2008 Olomouc

Evropské setkání dominikánských laiků: 29. 5. – 3. 6. 2008 v Trenčianských Teplicach

Setkání formátorů LSSD: 3. – 5. 10. 2008 Vranov u Brna (téma: Charismata; program připravuje 5. pražské MS)

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS NIVNICE (představená Zdeňka Dominika Starobová)

Dne 6. února 2008 se dožívá pěkných a požehnaných 75 let, bohatých na milosti i kříže, naše sestra Marie Anežka Kašpárková. Do dalších let jí přejeme zdraví, v nemoci trpělivost a přímluvu Panny Marie, posilu a požehnání Boží. Po smrti pak radostné shledání s jejími drahými, kteří už ji přešli.

MS OLOMOUC (představená Zdislava Kvapilová)

<http://opolomouc.googlepages.com>

Program společných setkání:

9. 2. 2008 Ctnosti	14. 6. 2008 Kněžství žen a celibát
8. 3. 2008 Rozdíly mezi církvemi a církevními společenstvími	12. 7. 2008 Pout' na sv. Kopeček
12. 4. 2008 Pout'	8. 8. 2008 Slavnost sv. Dominika
7. – 11. 5. 2008 Exerciie na sv. Hostýně	13. 9. 2008 Sliby, obláčka

MS PLZEŇ (představený Jan Vincenc Horáček)

<http://pmr.op.cz>

MS 3. PRAŽSKÉ (představená Eva Terezie Chaloupská)

<http://www.laici3ps.op.cz>

MS 4. PRAŽSKÉ (představená Miloslava Anna Zásmětová)

Sejdeme se 2. 2. u sv. Jiljí. Program : 8.30 Chvály a v 10 hodin mše svatá. Program je přizpůsoben okolnostem, o kterých jsme nevěděli, když jsme plánovali naše setkání.

MS 5. PRAŽSKÉ (představený Jan Jáchym Beneš)

Setkání našeho sdružení se konají jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek večer u sv. Jiljí. Každé setkání začíná v 18:30 h. mší svatou a nešporami, poté následuje další program ve velké hovorně nebo v kapli svaté Zdislavy. Termíny: 14. 2., 28. 2., 13. 3., 27. 3., 10. 4., 24. 4., 8. 5., 22. 5., 5. 6., 19. 6. 2008

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů
z oblastí křesťanství, judaica,
pravoslaví.
knihy z oblastí historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik
a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1
Otevřeno: po-pá 10-18 hod.
Tel. 606 657 544
E-mail: knihy-oliva@quick.cz
Internetové knihkupectví:
<http://oliva.op.cz>

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Gary Thomas: Posvátné stezky

Devět duchovních temperamentů – jejich silné
a slabé stránky.

Návrat domů, brož., 181 str., 225 Kč

Miloš Mendel, Bronislav Ostřanský, Tomáš Rataj: Islám v srdci Evropy

Vlivy islámské civilizace na dějiny a současnost
českých zemí.

Academia, váz., 499 str., 445 Kč

Jan Čep ve vzpomínkách své rodiny

Kniha je ojedinělá tím, že přináší výhradně
vzpomínky členů rodiny spisovatele Jana Čepa:
jeho sester Anny, Anděly, Žofie a Ludmily,
bratra Václava, synovce Václava, neteře Aleny
a dcery Kláry. Součástí knihy je i soubor
unikátních fotografií.

Torst, váz., 225 str., 249 Kč

Kompendium sociální nauky církve

KN, váz., 533 str., 499 Kč

NEKROLOGIUM

1. února 1983

zemřel v nemocnici ve Varnsdorfu **P. Angelik František Fišer**. Narodil se 4. února 1926 v Lysé nad Labem. Střední školu studoval u salesiánů ve Fryštáku a maturoval na reálném gymnasiu v Nymburce. V září 1948 vstoupil do řádu. Od dětství trpěl zdravotními problémy a ty se v klášteře znovu projeví, takže musel odejít. Usadil se v bývalé hájovně v Jiřetíně pod Jedlovou a pracoval jako lesní dělník. Jeho hájovna se stala útočištěm mnoha lidí. Od roku 1954 pracoval jako zaměstnanec Krajského archivu v Litoměřicích, později Okresního muzea v Lovosicích. Pokoušel se o přijetí do semináře, ale marně. V roce 1963 byl přijat do skupiny trampů, jejichž důvěru si získal. Spolu s nimi opravoval zříceninu hradu Helfenburku u Úštěka. V roce 1968 odcestoval do Vídně, kde byl znovu přijat do řádu sv. Dominika, složil sliby a 22. listopadu přijal kněžské svěcení. V době normalizace po roce 1970, když dostal výpověď u Okresního muzea, pracoval jako hostinský v Jiřetíně pod Jedlovou a pak jako pomocný dělník. Jeho hájovna se opět stala centrem trampů, kteří sem za ním jezdili. V roce 1974 byl zatčen a odsouzen pro „rušení státního dozoru nad církvemi“

na 18 měsíců vězení. Ke konci života musel odejít do invalidního důchodu a to mu dovolilo více se věnovat literární činnosti. Především spolupracoval na překladech některých částí ekumenického překladu Bible, zvláště žalmů. Věnoval se studiu historie. Po roce 1990 byla publikována jeho práce o hradě Karlštejnu. Byl pohřben v Lysé nad Labem. Ať odpočívá v pokoji.

13. února 1918

zemřel ve Znojmě bratr spolupracovník **Felix Burda**. Narodil se 15. srpna 1858 v Uherském Hradišti, sliby složil 19. ledna 1896 v Olomouci. Jako kuchař sloužil bratřím v Praze, Olomouci, Uherském Brodě a Znojmě. Pohřben je ve Znojmě. Ať odpočívá v pokoji.

22. února 1938

zemřel v Košicích **P. Vavřinec Pirkl**. Narodil se 6. června 1870 v Dolní Dobručce ve východních Čechách, gymnasium vystudoval v Litomyšli a pak vstoupil v Olomouci do řádu. Řeholní sliby složil 20. září 1891 v Olomouci, studoval ve Vídni a Štýrském Hraci, kde přijal 19. července 1896 kněžské svěcení. Působil jako kazatel a zpovědník ve Vídni, dále působil v Retzu, Šoproni a Frýsachu. Jako lidový misionář prošel Korutansko, Maďarsko, Čechy, Moravu i Slovensko. Od začátku 1. světové války působil v Košicích, kde byl několikrát převorem a ředitelem 3. řádu. Byl oblíbeným duchovním vůdcem. Pohřben je v Košicích. Ať odpočívá v pokoji.

ZAKONČENÍ OSLAV JUBILEA V LYSOLAJÍCH

V neděli 6. ledna 2008 jsme slavnostně ukončily 800. jubileum založení prvního kláštera mnišek Kazatelského řádu. Mši svatou sloužil náš bratr Mons. Dominik Duka OP, biskup královéhradecký, a koncebroval s ním také provinciál České dominikánské provincie, bratr Benedikt Mohelník OP. Zúčastnili se bratři a sestry z ostatních větví dominikánské rodiny, sousedé a další přátelé naší komunity. Po mši sv. s námi část našich hostů strávila příjemné dopoledne, někteří se zdrželi i na sextu a na oběd. Večer po nešporách pak již tradičně klášterem prošel slavnostní průvod orientálních monarchů, aby se pomodlili za všechny obyvatele i návštěvníky, vykropili celý dům svěcenou vodou, provoněli kadidlem, a požehnanou křídou označili všechny dveře.

převzato z <http://moniales.praha.op.cz>

KONEC JUBILEA – A NOVÝ ZAČÁTEK

Zakončení oslav jubilea ve znojenském klášteře

6. ledna – „Sníh a mráz
vůkol nás
(i kolem kostela sv. Kříže ve Znojmě)
v hloubi srdce však GLORIA zní...“

Zní v srdci mnišek dominikánek, které dnes děkují Bohu za 800 let své existence.

Zní v srdci jejich řádových bratří a sester, terciářů a přátel – i otce biskupa Vojtěcha.

Ti všichni zaplnili kostel svatého Kříže, aby společně poděkovali Bohu za divy, které jeho prozřetelnost prokázala přes všechnu nepřízeň času a dějin na svých služebnících.

Otec biskup v čele koncelebrantů vylíčil ve svém kázání v hlavních rysech celou historii dominikánského řádu, zejména jeho ženské větve. Je to historie pohnutá. Co všechno se během těch osmi staletí spiklo, aby zlikvidovalo Boží oázy! Co všechno otřásalo Dominikovou lodičkou! Před husitskými válkami bylo v naší vlasti osm ženských dominikánských klášterů. Kde jsou? Velká francouzská revoluce smetla všechny kláštery ve Francii. Pronásledování církve v Mexiku, občanská válka ve Španělsku, osvícenství se svou vládou „rozumu“... V Rakousku-Uhersku (a tedy i u nás) zrušil císař Josef II. všechny kontemplativní kláštery jako „neužitečné“... Nemluvě o 20. století, které se svým nacismem a komunismem dalo tomu všemu slavnou korunu...!

A musíme pokorně přiznat, že i v řadě samotném docházelo v jistých dobách k mravnímu úpadku, k ochabnutí (vzpomeňme na silný vliv renesance!), z něhož se však ve svých svatých členech a členkách vždy znovu vzpamatovával...

Vskutku, Boží dílo nemůže být zmařeno lidskou zlobou ani slabostí, ale spíš se zdá, že tvrdé podmínky jsou „vitaminy“ a injekce pro nový svěžejší růst!

To všechno nám táhlo hlavou, když jsme obklopovaly oltář onoho 6. ledna 2008. Snad také mnohá z nás s dojetím děkovala Pánu, že ji přes její

nehodnost zapojil do tohoto vítězného procesí, které už osm století prochází dějinami a skrytě a jakoby zpovzdálí, ale obzvláště účinně ovlivňuje jejich běh.

Někdo snad myslí, připomněl otec biskup, že ve svém zátiší nemůžeme chápat bolesti, zla, těžkosti dnešních lidí, do nichž prý nejsme sami „namočeny“. Ale on ví, že za zdmi, které zdánlivě oddělují od veškerého vnějšího

dění, se ve skutečnosti rozhoduje o nejdůležitějších věcech světa. Bojuje se tu duchovní boj, v duchu velkého „bojovníka víry“ Dominika...

(Zde se mohli všichni přítomní zvláště zamyslet: Jak plníme svou povinnost hlásat evangelium? Každý z nás těm, s kterými žijeme: na pracovišti, ve škole i jinde? Jak je umějí rodiče hlásat svým dětem?)

Nemůžeme při této příležitosti nevzpomenout nesčetných dobrých lidí minulosti i těch přítomných zde mezi námi, nebo které jsme alespoň v duchu připočetly k našemu shromáždění, kteří svou štedrostí, svými hmotnými dary, přispěli k budování a udržení našich klášterů. Vždyť bez jejich pomoci bychom zde dnes nebyly! Proto věříme, že i oni mají účast na milostech, které v tomto roce tak bohatě tryskaly z nebe na náš řád!

A jsme si vědomy, že přijatá dobrodiní zavazují k nové věrnosti a k horlivému rozběhu do dalších let.

Slavnost se završila radostným agapé všech účastníků s otcem biskupem ve velkém sále, který se při těchto příležitostech mění v jídelnu.

**A my se znovu vracíme k naší staré vánoční koledě a opakujeme, že
„sníh a mráz je – a byl často – kolem nás,
ale „jásavé GLORIA nám v srdci zní“!**

za všechny spolusestry

S. M. Terezie Brichtová OP

VRCHOLNÉ SVĚDECTVÍ Z KLAUZURY

Nejen karmelitky a voršilky se mohou pochlubit, že směly dát za Francouzské revoluce církvi nedocenitelný dar, své mučednice. Také kontemplativním dominikánkám dopřál Pán tuto výsadu. Ano, dne 28. října 2007 povýšil papež Benedikt XVI. na oltář spolu se 498 španělskými mučedníky naši sestru Josefinu Saulea Paulis (1885–1936)!

Tato naše hrdinská sestra nespadla zčista jasna z nebe. Jako jedna z dvanácti dětí vzorné katolické rodiny byla pečlivě vychována ve víře a v křesťanských ctnostech a již při prvním svatém přijímání ve věku 11 let pocítila touhu zasvětit se úplně Pánu. Jako dívka pomáhala pak ve farní pastoraci, vyučovala mládež a využívala přitom svých mnohonásobných hudebních a výtvarných talentů.

Když ve svých 16 letech zaslechla neodolatelné Boží volání, pomýšlela nejprve stát se řeholní ošetřovatelkou, sloužit Bohu v trpících. Ale její sestra Mercedes, která už byla dominikánskou mniškou v Barceloně, se intenzivně modlila, aby dívka rozpoznala své pravé povolání, a Pán jí ukázal cestu do barcelonského kláštera Panny Marie Sionské.

Buenaventura (to bylo její křestní jméno) zde oblékla hábit 12. března 1905 a dostala nové jméno: sestra Josefina. Všem zde dávala příklad dokonalého řeholního života. Během let zastávala služby převorky a novicmistrové. Její hluboká modlitba a christologicky zaměřená spiritualita ústily v touhu dát vlastní krev pro božského Snoubence.

A byla vyslyšena. Za občanské války a náboženského pronásledování byla roku 1936 uvězněna, vyšetřována a ukrutně až k smrti mučena. Podrobnosti se nezachovaly, ale je známo, že dříve než v mukách skonala, modlila se za svou vlast i za své katy a vyprošovala sílu svým spolumučedníkům. Později bylo její tělo nalezeno za městem na dostihové dráze, hrozně zmrzačené. Proces jejího blahorečení, zahájený už v roce 1958, završil Benedikt XVI. 28. října 2007. Byl to jakoby dar k 800. jubileu založení mnišek Kazatelského řádu, jeho vyvrcholení.

Tak vstoupila tato hrdinka oblečená v bílém rouchu Dominikově do jeho vítězného vojska u trůnu nebeské Královny. Ukazuje nám, že následování Krista v kontemplativním životě a dokonalá láska k němu není sladká idyla a pohodlné zátiší, ale ztotožnění s Ukřižovaným až k prolití vlastní krve!

Nemůže se náš řád vykázat i v naší době podobnými světlými vzory, bratřími i sestrami, kteří nezlomeni prošli s nehasnoucí pochodní Dominikovou nacistickými a komunistickými vyhlazovacími tábory?

S. M. Terezie Brichtová OP
(podle IDI, listopad 2007)

STÉ JUBILEUM JEDNÉ LISTINY

aneb Dekret o přivtělení České kongregace sester dominikánek k Řádu kazatelů

Přesně před sto lety 4. února 1908 v Římě magistr řádu Hyacint Maria Cormier podepsal jeden drobný dekret, který měl velký dopad na dominikánský život v naší zemi. Lépe řečeno poprvé se tu právně definoval vztah řepčínských sester k řádu.

Poněkud právně nepřehledná situace v začátcích kongregace (vznikla 12. září 1889) způsobila, že se po dlouhou dobu vztah sester k řádu nedefinoval přesně. Bylo to dáno především skutečností, že v 19. století kongregace byly novým vynálezem, se kterým ještě nikdo neměl příliš mnoho zkušeností. Spiritualitou se však kláštery kongregace vždy přičleňovaly k rodině svatého otce Dominika. A snažily se působit apoštolsky v jeho duchu. Také udržovaly časté styky s českými dominikány (v prvním období své existence dokonce kongregace zcela hospodářsky závisela na klášteře dominikánů v Olomouci) i s řádovým vedením v Římě. Během prvních 25 let existence kongregace navštívili Olomouc – Řepčín magistři řádu šestkrát.

Pro vztah kongregace k řádu měla největší význam čtvrtá návštěva magistra řádu bl. Hyacinta Maria Cormiera, kterou uskutečnil 13. října 1904. Sestry jej při této příležitosti žádaly o přivtělení k řádu. Vyžádal si krátké dějiny kongregace a s nimi i dobu na rozmyšlenou. Nicméně památného 4. února 1908 u sv. Šebestiána v Římě podepsal požadovanou listinu a přijal tak sestry definitivně k dominikánské rodině.

A jak tedy vypadala slova, která nás vzájemně spojila? „... *My, nakloněni Vašim žádostem a pokorným prosbám, přijímáme z apoštolské moci nám svěřené tímto listem vás všechny i jednotlivé sestry nebo zbožné ženy, které v této vaší Kongregaci, již složily nebo teprve složí sliby podle Řehole téhož třetího řádu před řádným, pro ten čas ustanoveným představeným, jež k tomu cíli jednou pro vždy zvlášť a výslovně ustanovujeme. A přivtělujeme vás do našeho Třetího řádu Voje Ježíše Krista neboli kajících tak, abyste byly účastny nejen všech duchovních statků celého Řádu, ale i všech výsad, milostí a odpustků, jichž požívají ostatní sestry Třetího řádu, žijící společně, a abyste jich mohly dosáhnout jak v tomto životě, tak i po smrti...*“

A tak se tedy stalo, že jsme už sto let nade vši pochybnost sestry dominikánky.

S. M. Benedicta Hübnerová OP

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

11. Materie značená kvantitou je principem individuace. To znamená, že díky ní se od sebe početně odlišují jedinci stejné druhové přirozenosti. To však nemůže nastat v případě čistě duchovních bytostí.

Někdy se říká, že základní otázkou filosofie je vztah jednoty a mnohosti. Těžko říct, zda se to dá skutečně tvrdit s takovou razancí, ale jisté je, že tato otázka patří na mnoha rovinách k velmi důležitým bodům, na kterých se rozcházejí celé školy, filosofické systémy a duchovní tradice. Princip individuace je právě jedním z takových „ztělesnění“ otázky vztahu jednoty a mnohosti. Máme-li nějaký obecný pojem, např. „člověk“, můžeme se ptát na to, co zaručuje onu obecnost, co je lidem společné, že o nich o všech můžeme mluvit jako o lidech? Jinými slovy hledáme nějaký princip obecnosti, v tomto případě na úrovni druhu „člověk“. Už asi tušíme, že v tomismu je to substanciální forma.

Co ale dělá člověka tímto konkrétním člověkem, tímto individuálním Pepikem či Karlem, který stojí tady a teď přede mnou? Takto položená otázka se ptá přesně opačně, totiž po principu individuace: co dělá individuum (neboli jedince) individuem? Co ho vymezuje z obecnosti druhu?

Představíme si možnosti, které se nám nabízejí. Připomeneme-li si různé úrovně skladby potence a aktu ve jsoucnu (viz schéma ve výkladu 7. teze), může to být samotná první materie, poté substanciální forma, pak některá z akcidentálních forem, nebo souhrn akcidentálních forem. Nebo ještě něco jiného, co jsme zatím opomněli, nebo něco, co můžeme zkonstruovat pro tento účel jako zcela nový výkladový princip. Podívejme se postupně na všechny tyto možnosti. První materie sama o sobě může být těžko principem individuace, protože bez formy je naprosto nevymezená a neuchopitelná. Substanciální forma, jak už bylo řečeno, je principem druhové obecnosti, takže ani ona nemůže být principem individuace. Stejně tak je problematický nějaký konkrétní akcident, neboť jsou akcidenty, ve kterých se individua s jinými shodují. Kdyby mě například individuoval akcident „vysoký 1,86 m“, tak by nastal problém, neboť stejný akcident bezpochyby sdílí celá řada jiných lidí. Tak jakápak individuace? Podobně kdyby mě individuoval nějaký

zaručeně jedinečný akcident, dejme tomu složitý útvar pih na pravém rameně, pak bych po plastické operaci, která by tento útvar narušila, nebo při zranění, při kterém bych přišel o ruku, přišel i o svou individualitu. Přestal bych být sám sebou, neboť bych ztratil to, co ze mě dělalo mě samého. Což je zjevně nesmysl. Stejný problém by nastal, kdybychom za princip individuace považovali komplex všech našich akcidentů. Ty se totiž neustále mění a tím by se měnila i naše individuální identita, což je zase evidentní nesmysl.

Někteří filosofové se snažili zakotvit princip individuace v oblasti metafyziky, hledali individuální esenci, „totost“ (pokus česky přeložit latinské slovo *haecceitas*, kde *haec* znamená toto nebo tento) apod. Tomáš šel spíše cestou filosofie přírody. Soustředil se na to, že individua od sebe rozlišujeme prostě tak, že jsou to různé „kusy“, od sebe oddělení jedinci. Co nějaká věc je, nám říká substanciální forma, a jak se vyskytuje, nám říkají formy akcidentální. Že je to zrovna tady a teď jedna a tato věc nám říká naše smyslové poznání, které identifikuje onu věc jako samu o sobě, oddělenou od jiných, no prostě samostatný „kus“ hmotné podstaty.

Už podruhé jsem použil ono nevábně vyhlížející slovo „kus“. Důvod je prostý. V tomto kontextu je to slovo neobyčejně výstižné. Já jsem jiný kus reality než můj bližní Pepík a ten je zase jiný kus reality než jeho sestra Boženka. Naturalismus, který se se slovem „kus“ pojí, je přitom naprosto namístě. (Takže když pánové prohlásí o ženě, která je upoutá svou individualitou, že je to „kus“, projevují možná docela trefnou filosofickou intuici.) Když Tomáš říká, že principem individuace je *materia quantitate signata* čili „materie značená kvantitou“, tak tím chce říci právě to, že individuum dělá individuem materie, ale ne jakožto první materie (ta, jak už bylo řečeno, je sama naprosto nevymezená a neurčitá), ale jako „kus hmoty“, tedy jako materie, která má rozměry, která s sebou nese akcident kvantity, rozlehlosti. Vtip je v tom, že jakýkoli akcident nemůže nést samotná materie. Musí ho nést až substance, čili materie po své aktualizaci substanciální formou. Formulace „materie značená kvantitou“ říká, že substance je individuována nakolik je materiální a tím pádem přijímá kvantitu a její důsledky, o nichž půjde řeč v další tezi. Principem individuace tedy pro tomisty není ani samotná první materie, ani pouhý akcident kvantity, ale materie jakožto kvantitativní. To znamená, že já jsem tento kus hmoty a ty tamten a s tím nic

nenaděláme. Jsme dvě individua a tuto svou neprostupnost a oddělenost nezrušíme, jakkoli se na tělesné i duševní rovině můžeme přibližovat.

Pro řadu lidí se tomistické řešení může zdát až vulgárně přízemní, ale tomismu je jistý naturalismus a zemitost vlastní. Obvykle začíná řešit otázky přírodní filosofii a až nakonec se dostává do metafyziky a nikoli naopak, jak je tomu třeba v jiném velkém filosofickém systému, který vznikl v podobné době jako tomismus, totiž ve scotismu.

Podívejme se ještě na dovětek teze, která vyřazuje z jejího okruhu duchovní bytosti. Je to logické, protože u andělů žádnou kvantitu ve smyslu rozlehlosti nenajdeme. Co tedy dělá z andělů individua? Tomáš a jeho následovníci jsou přesvědčeni, že andělé jsou bytosti, o kterých sice mluvíme pod jedním slovem jako o „andělech“, ale že se nejedná o jeden druh, jako kdybychom mluvili o „lidech“. Podle tomismu je každý anděl jiným druhem. V rámci každého andělského druhu je pouze jeden jedinec a problém individuace (tedy co rozrůžňuje jedince v rámci jednoho druhu) pak odpadá. Je to podobné, jako kdybychom měli na zemi jednoho člověka, jednu lišku, jednoho ježka, jednoho slona apod. Problém s individuací by také odpadl. Nastal by ovšem problém ohrožených druhů, neboť brzy by všechny druhy vymřely. U andělů, kteří neumírají, však tento problém není. Gabriel a Michael jsou sice oba andělé (*angelos* znamená řecky posel, rozumí se Boží posel), ale druhově jsou odlišné duchovní bytosti. Mohu-li si dovolit trochu lehčí tón, který má ale – aspoň podle tomistického pojetí individuace – velmi reálný základ, není třeba se bát, že v nebi nebude co dělat a co nového poznávat, když jsou zvířata a rostliny naší přírody pomíjivé a v nebi s námi nebudou (jak se někdy zvláště milovníci přírody mezi námi obávají). Druhová pestrost nebeského dvora předčí všechny zoologické zahrady i s amazonskými pralesy dohromady. A to mluvím pořád jenom o tvorech. Co teprve poznání našeho Stvořitele! U toho si samozřejmě s individuací starosti dělat nemusíme, protože je bystostně jeden a druhově ho nic vymezovat nemusí.

Tomáš Machula

(Příště: 12. teze: „Důsledkem kvantity je přítomnost tělesa ve vymezeném místě. Taková přítomnost může být pouze v jednom místě, i kdyby se na těleso působilo jakoukoli mocí.“)

MODLIT SE 15 DNÍ S TOMÁŠEM AKVINSKÝM

Suzanne Vrai, André Pinet

Čtrnáctý den

CÍRKEV – KRISTOVO TĚLO NEBO SNOUBENKA

„ON JE OBRAZ NEVIDITELNÉHO BOHA...

A ON JE HLAVA TĚLA, TO JE CÍRKEV.“ (Kol 1,15-18)

Tam, kde je jen jedno tělo, musí být nutně jedna hlava. Obdobně nazýváme tělem množství bytostí, zaměřených k sobě navzájem přes různost úkonů a úkolů. Je jasné, že lidé i andělé jsou povoláni k témuž údělu: k slávě blaženosti, k patření na Boha. Proto tajemné tělo církve zahrnuje nejen lidi, ale též anděly. Kristus je hlavou celého tohoto množství, protože je nejbližší Bohu a má v nejvyšší míře účast na darech Boha lidem nebo andělům. Lidé a andělé využívají jeho vlivu, jak je řečeno v listě Efesanům 1,20: „Bůh Otec posadil Krista po své pravici v nebi, vysoko nad všechna knížata, mocnosti, síly, panstva – a jak jen se jmenují všechny hodnosti – a to nejen v tomto věku, ale i v budoucím.“ A ještě: „Všechno podřídil pod jeho nohy.“ Proto je Kristus hlavou nejen lidí, ale též andělů (S.T. III,8,4).

Dříve než budeme rozjímat o tomto textu svatého Tomáše, nechme se uchvátit Duchem svatým:

– Lidé i andělé jsme povoláni ke stejnému údělu: k patření na Boha.

– V různosti našich stavů jsme zaměřeni jedni k druhým jako údy téhož těla. Ačkoli je církev „tělesná“, když nabízí lidem své svátosti, při kterých jsou nezbytné voda, chléb, víno, olej, je též velmi duchovní, protože zahrnuje „tvory oddělené“ (od každého těla podle svatého Tomáše), které nazýváme anděly.

– Stejný příliv milostí vyšlý od Otce prochází skrze Syna a šíří se, oživuje celé tajemné tělo, aby se „uskutečnila Kristova plnost“ (Ef 4,13).

Název „Kristova snoubenka“, dávaný církvi, nemluví jen o Kristu samém; staví ji do snoubeneckého vztahu s ním. Rozlišení osob, osoby Krista a osoby církve, je potvrzeno též poutem lásky, které je spojuje. Ať je jakákoli intenzita této lásky, nemůže „rozpustit“, ale pouze „sjednotit“ osoby: církev není nikdy úplně ztotožněná s Kristem.

A přesto o ní mluvíme jako o „Těle Kristově“, o jeho Těle celém nebo o Těle tajemném, kterého je on sám hlavou. Obraz chce zahladit rozdíl osob ve prospěch jedné bytnosti: Kristus-církev, jediné tělo oživené jedinou duší, jediný život. Jediné rozlišení, jestliže je toto slovo ještě platné, činí z Krista hlavu církve a z církve souhrn údů. *Stejně jako je celá církev nazývána jediným tajemným tělem, podobným tělu lidskému, jehož různé údy konají různé úkony, jak učí svatý Pavel (Řím 12,4 a 1 Kor 12,12), i Kristus je nazýván hlavou církve v podobnosti s hlavou člověka* (S.T. III, 8,1). Zde zdánlivě zmizela každá dvojakost, Kristus a církev jsou jen jedno. Rozlišení hlava-tělo se týká jen částí jediné bytnosti. Jako má hlava v lidském těle převládající úkol, tak také Kristus v tajemném těle: *Pro svou blízkost s Bohem je jeho milost první a nejvznešenější ne-li časově, alespoň v tom smyslu, že každá milost vyplývá z milosti jeho* (tamtéž). Kristus byl Otcem ustanoven nad každým stvořeným bytím všech dob a míst. Svatý Tomáš se opírá o čtvrté evangelium: „Viděli jsme ho plného milosti a pravdy“ (Jan 1,14), popisuje plnost Kristovy milosti, oživující příval vycházející od Otce a skrze něho, Krista, vylitý do celého Těla. Tato plnost je úměrná jeho poslání „Vykupitele“ všech a též „Ochránce“, protože ty, které Kristus nemohl vykoupit, mohl uchovat. Tak je tomu u andělů a v našem lidském pokolení u blahoslavené Panny Marie. Z dalšího Janova textu: „Z jeho plnosti jsme přijali milost za milostí“ svatý Tomáš uzavřel, že je to ospravedlnění slov *Kristus, hlava církve*. To nám ukazuje naši spolupřirozenost s Kristem, naše zbožštění nebo účast na Boží přirozenosti a též vylévání stejného života v Ježíši Kristu a v nás.

Vraťme se k našemu původnímu textu. Čtete tu: *Tajemné tělo církve zahrnuje nejen lidi, ale též anděly*. Lidská nízkost, omezenost člověka, nevedou k tomu, aby byl anděl zahrnován do jeho církve. Anděl není „vykoupen“ Kristem; Slovo Boží se stalo člověkem a ne andělem, on nezemřel a nevstal z mrtvých za ně! Tento omezený pohled tu nese svůj plod, což je velká škoda. Zrušme nauku o andělech, a církev se omezí na naše velmi omezené pozemské obzory. Taková není Kristova církev, jak ji líčí učitel národů a učitel Andělský. Svatý Tomáš četl, že *Kristus je v čele všech knížat a mocností* (Kol 2,10), uzavřel je do svého pohledu na církev a udává toho důvod: *lidé i andělé jsou povoláni k témuž údělu: k slávě blaženosti, k patření na Boha*. Tomáš nemá teologický lyrismus řeckých otců ani Erika Petersona nebo Virgila Gheorghiu. Musíme ho brát takového, jaký je, a číst

mezi řádky: smysl života je stejný pro anděly i pro lidi: dosáhnout kontemplace na Boha, stejné adorace v jediném Sanctus, které nám dává zahlédnout šestá kapitola u Izaiáše a kniha Zjevení.

Jako se liší jejich přirozenost, tak se liší i cesta andělů a cesta lidí. Jediným úkonem je anděl uveden do *církve*, našel tu své místo, má účast na společné adoraci. Člověk musí dlouho trpět, zasluhovat si (můžeme-li to tak říci) svou odměnu putováním delším nebo kratším, úsilím a hledáním, a často naráží na léčky Zlého. Člověk je podstatně *viator*, stále na cestě, dříve než bude *comprehensor*, šťastný z patření na Boha.

Liturgie je závislá na tom, kdo ji koná. *Úcta vzdávaná Bohu má dvojitou podobu: vnitřní a vnější. Člověk je složen z těla a z duše a obojí má vzdávat Bohu chválu* (S.T. I-II, 101,2). Jinou úctu vzdávají tedy Bohu andělé a jinou lidé. Svátostná úcta, velmi tělesná, je pro pozemšťany. Duchovní úcta andělů zahrnuje úctu vyvolených a jistě i naši po její duchovní stránce. Člověk si těžko představuje „nebeskou božskou liturgii“, liturgii obětovaného a oslaveného Beránka, opěvovaného moudrými starci staré i nové úmluvy, oslavovaného serafíny a cherubíny, převzatou srdci mučedníků, panen a všech svatých. Pohled „západní“, jak nám ho naznačuje obraz Van Eycka v Gandu, připomíná jeho „orientální“ doplněk, braný z ikon ohně, uvádějících na scénu archanděly, asketické otce na poušti nebo liturgy velkých bazilik. *Andělé nejsou bytosti „na cestě“, ale již „mají“, takže nemohou už ani získávat zásluhy ani růst v blaženosti* (S.T. III,62,9, sed contra). Výraz „církev vítězná“ nemá příliš dobrou pověst. Je-li připisován naší pozemské době, připomíná jen něco, z čeho se nemá proč radovat; je-li připisován církvi nebeské, je tomu zcela jinak. Obětovaný Beránek vítězí, neboť v něm život přemohl smrt. Andělé a archandělé se spojují v děkonné adoraci, neboť jejich volba je vítězstvím milosti Boží nad osobní pýchou. Mučedníci a vyznavači opěvují ve svém díkůčinění vítězství Kristovy milosti v nich. Každý anděl a každý člověk je povolán ke stejné podstatné slávě patření na Boha, přesto odlišné u každého podle jeho vlastního určení a podle jeho pozemského bojování: „Neboť ty, které si napřed vyhlédl, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna“ (Řím 8,29).

Šimonovi Ježíš řekl: „Ty jsi Petr, a na té skále zbuduji svou církev.“ II. vatikánský koncil doplnil pohled na církev I. vatikánského koncilu; svatý Tomáš by byl schvaloval první i druhý. Církev nebeská je též pozemská. Je rozšířena po celé zemi a je všeobecná; v čase uzavírá všechny věřící staré

i nové úmluvy. Víra je měřítkem příslušnosti: křesťan ji vkládá v Mesiáše, který přišel a který se vrátí, žid v Mesiáše, který přijde. Jedni i druzí vyjadřují svou víru bohopoctou: *Otcové Starého zákona zachovávají bohopoctu podle zákona a směřují ke Kristu stejnou vírou a stejnou láskou, kterou k němu máme my sami. Proto patří ke stejnému tělu církve jako my* (S.T.III, 8,3 ad 3). Pokrok víry židovské ve víru křesťanskou a k slávě blažených nese s sebou pokrok liturgie Mojžíšovy k liturgii křesťanské a konečně k liturgii nebeské; první je předobrazem druhé; jedna i druhá nalézají své rozvinutí v poslední, v liturgii obětovaného Beránka. *Mezi dary, které Bůh dal lidskému pokolení po původním pádu, je hlavní ten, že dal svého Syna, jak je řečeno (Jan 3,16) „Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“. Proto největší obětí je oběť, skrze kterou se Kristus sám obětoval Bohu jako vůně libezná, jak je psáno u Ef 5,2. Proto všechny ostatní oběti v Starém zákoně byly obětovány jako tato jediná oběť, kterou předobrazovaly, jako nedokonalé předobrazuje to, co je dokonalé. Proto tato apoštolova slova: „Kněz Starého zákona obětoval často oběti, které nemohly nikdy zahladit hřích, avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť“ (Žid 10,11)... (S.T. I-II. 102,3). Tak tyto tři liturgie nalézají jednotu ve velikonočním tajemství Kristovy smrti a Kristova zmrtvýchvstání.*

„Já jsem světlo světa,“ řekl Ježíš. Kristova snoubenka církev má odrážet ve své tváři světlo svého proměněného Snoubence; jako Kristovo tělo přijímá, předává a šíří toto světlo. „Rozsviť se, rozsviť se, Jeruzaléme!“ volá prorok Izaiáš. Svatý Tomáš rozlišuje šest příčin tohoto proměňování. Křesťanství je náboženství zjevené, jeho nauku tvoří nesrovnatelné světlo, vrhané na tajemství Boha, člověka, jeho spásy i na jeho cíl a na prostředky, jak k němu dojít. Žádné jiné náboženství nepřináší na tyto základní problémy takové světlo, i když mnohá náboženství částečně mají světlo o některých zvláštních bodech.

Tato nauka podávaná všem stejně je přijímána nestejným způsobem od jedněch i od druhých. Kérygma, přístupné všem, se omezuje na spasitelná slova: „Ježíš – Spasitel“, ale každý ho může a má prohlubovat podle svých přirozených schopností a podle darů Božích.

Milost, která je účastí na božské přirozenosti a zbožšťuje, osvěcuje duši mnohem víc než by mohla každá moc přirozená. Temnoty ateismu zjevují toto světlo víry, která je milostí.

Účinek světla, radost, proměňuje tvář křesťana. Často je kritizována tato nepřítomnost křesťanské radosti a zapomíná se nejčastěji, že radost z víry je zcela jiná než radost šťastné povahy. Je vnitřní a nadpřirozená a její vnější projev závisí na mnoha okolnostech, na ní nezávislých.

Věčná sláva svatých, píše svatý Tomáš, je velmi hluboká, proniká bytí, je věčná, celá a dokonalá. Každý rok o svátku Všech svatých oslavujeme tuto slávu, z které se radují ti, kteří nás předešli. Stejně jako se naše modlitba pozdvihuje skrze ně až k Bohu, jejich přímluva a jejich radost znovu sestupují na nás. Sláva vyvolených je slávou „poutníků“. Jako hvězda vedla mágy k jeslím, kde se Bůh stal člověkem, tak sláva vyvolených nás vede a nás osvěcuje na naší cestě.

Posléze zdroj všeho světla je v Bohu a v Beránkovi. Bůh je láska; Bůh je světlo. Beránek již osvěcuje nebeské město, do kterého už patříme vírou.

Nakonec uvidíme to, co jsme dříve o Bohu věřili. Budeme mít jako přítomné to, v co jsme na dálku doufali. To je to uchvácení, o kterém mluví svatý Pavel (Fil 3,12): „Ze všech sil se snažím to uchvátit.“ To není uchvacování sobecké, ale přítomnost a touha (Compendium 164).

*z francouzského originálu Prier 15 jours avec Thomas D'Aquin
vydaného nakladatelstvím Nouvelle Cité (Paříž 1991) přeložila S. M. Zdislava Černá OP*

RODINA, SPOLEČNOST A MÍR

*Z poselství papeže Benedikta XVI. k oslavě světového dne míru
(1. ledna 2008)*

Přirozená rodina jako důvěrné společenství života a lásky, založené na manželském svazku mezi mužem a ženou, je „první místo, humanizace osob a společnosti“, „kolébka života a lásky“. Rodina je proto správně označována jako první přirozená společnost, jako „božská instituce, která tvoří základ života osob, jako prototyp každého sociálního řádu“.

Skutečně, ve zdravém rodinném životě lze zakoušet základní prvky míru: spravedlnost a lásku mezi sourozenci, funkci autority vyjádřenou v rodičích, láskyplnou službu nejslabším členům, protože jsou malí nebo nemocní nebo slabí, vzájemnou pomoc v životních potřebách, ochotu přijmout druhého a v případě potřeby i odpustit. Proto je rodina *první a nezastupitelnou vychovatelkou k míru*. Není divu, že násilí uvnitř rodiny je považováno za

neúnosné. Když je tedy rodina označována jako „základní a životodárná buňka společnosti“, je tím vyjádřeno něco podstatného. Rodina je základem společnosti také proto, že *dává možnost prožívat zásadní zkušenosti míru*. Z toho vyplývá, že lidské společenství se nemůže obejít bez služby, kterou poskytuje rodina. Kde by se vychovávaný člověk mohl lépe učit poznávat nefalšovanou atmosféru míru než v rodném „hnízdě“, které mu připravila příroda? *Jazyk rodiny je jazykem míru*; zde se musí stále čerpat, aby nám nevymizel z paměti mírový slovník. V době inflace slov nesmí společnost ztratit přístup k té „gramatice“, kterou každé malé dítě přijímá z gest a pohledů své matky a otce, ještě dříve než se učí z jejich slov.

Protože rodině přísluší úkol výchovy jejích členů, *má specifická práva*. *Všeobecná deklarace lidských práv*, která představuje *vymoženosť právní kultury skutečně univerzálního světa*, potvrzuje: „Rodina je přirozená základní jednotka společnosti a má nárok na ochranu od společnosti a státu.“ Apoštolský stolec sám přiznal rodině zvláštní *právní hodnotu*, když zveřejnil *Chartu práv rodiny*. V předmluvě se říká: „Práva osoby mají, i když jsou formulována jako práva jednotlivce, základní společenskou dimenzi, která má své vlastní a živé vyjádření v rodině.“ Práva stanovená v *Chartě* jsou vyjádřením a zřetelným projevem přirozeného práva, které je vepsáno do srdce člověka a zjevené mu skrze rozum. Popření nebo omezení práva rodin ohrožuje *vlastní základy míru*, protože zatemňuje pravdu o člověku.

Kdo klade, byť nevědomky, překážky instituci rodiny, narušuje tím mír v národním a mezinárodním společenství, protože oslabuje to, co je skutečně *nejdůležitější mírovou „agenturou“*. Tento bod je hoden zvláštní úvahy: Všechno, co přispívá k tomu, aby se oslabil rodina založená na manželském svazku muže a ženy, co přímo nebo nepřímě brání rodině, aby odpovědně přijala nový život, co překračuje její právo mít první odpovědnost za výchovu dětí, představuje objektivní překážku na cestě míru. Rodina potřebuje domov, potřebuje práci a spravedlivé uznání domácí činnosti rodičů, školu pro děti a základní zdravotní péči pro všechny. Když se společnost a politika nezasazuje o to, aby pomohla rodinám v těchto oblastech, připravuje se o podstatný zdroj ve službě míru. Zvláště hromadné sdělovací prostředky mají kvůli výchovným možnostem, jimiž disponují, zvláštní odpovědnost za to, aby podporovaly pozornost vůči rodině, vyslovovaly její očekávání a práva a ukazovaly její krásu.

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Anežka Suchánková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz
S. M. Pavla Dabalová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220923 159
✉ monialesop@volny.cz

ROZJÍMAVÉ SESTRY SV. DOMINIKA

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetěves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Miriam Hřebačková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
www.dominikanky.cz
✉ dominikanky.bm@volny.cz

Konvent sester dominikánek Katolický domov studujících

Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ cernaop@volny.cz
✉ kdsop@tiscali.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Charitní domov
592 54 Moravec

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Popelníková 52
312 06 Plzeň
mob.: 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8, 152 00
Praha 5; ☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
☎: 585 230 764, ☎ 602 858 800
✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
tel. 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
web: krystal.op.cz
✉ krystalop@volny.cz

STUDIO VERITAS

Husova 8, 110 00 Praha 1
✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové; ☎ 495 063 625
web: salve.op.cz
✉ dominika@diecezezhk.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
web: agora.metaphysica-skaut.org/sita
✉ SITA-cz@quick.cz

VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ ŠKOLA

P. Jan Rajlich OP
web: misie.op.cz
✉ jan@op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
web: www.prolife.cz
✉ info@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 063 625 (sekretariát)
fax: 495 512 850
✉ duka@diecezezhk.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství
Michaela Freiová
redakce@claritatis.cz

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR (spravuje Jan Jáchym Beneš)

dominikanky.cz – Kongregace sester dominikánek

rozjímavesestry.op.cz – Rozjímavé sestry sv. Dominika (spravuje Martin Rosenbaum)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatelství Krystal OP s.r.o. (spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví Oliva v klášteře sv. Jiljí (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů Praha (spravuje Petr Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – Klášter dominikánů Olomouc

salve.op.cz – Salve. Revue pro teologii a duchovní život

dominik.cz (spravují fr. Jan Rajlich OP a Anežka Dominika Churaňová)

informace: ✉ jachym@op.cz